

De Boer

inspecties uiteraard een voorbehoud gemaakt. Wanneer het streekplan ons binnenkort zal bereiken, zullen wij het in de RPC behandelen. Op dat moment zullen wij de situatie bekijken, al naar gelang de uitslag van het debat van hedenmiddag.

De heer **Heerma** (CDA): Een voorbehoud van ambtenaren van VROM en Verkeer en Waterstaat verrast mij niet. Was dat een voorbehoud van inhoudelijke aard of van procedurele aard?

Minister **De Boer**: De inspectie kon toen niets anders doen dan het maken van een voorbehoud van procedurele aard. Immers, de Kamer en wij moesten nog spreken. De heer Heerma zou toch niet hebben gewild, dat de inspecties, vooruitlopend op een discussie in de Kamer op basis van hun ideeën een voorbehoud hadden gemaakt? Het laatste woord in dezen is aan de Kamer.

De heer **Heerma** (CDA): Bij een andere gelegenheid moeten wij eens spreken over inhoudelijke voorbehouden van inspecties in een bepaalde fase van de besluitvorming in het verleden. Die gevallen zijn er natuurlijk wel.

Minister **De Boer**: Het verleden is een andere periode dan het heden.

Voorzitter! Het spijt mij buitengewoon dat de heer Bolkestein vanmiddag niet aanwezig was, zulks vanwege de inhoudelijke discussie die wij met elkaar hebben gevoerd. Ik ontkom er niet aan te herhalen wat ik straks naar voren heb gebracht. Dat is voor sommigen vervelend, omdat zij het voor de tweede keer horen. Ik heb geschetst wat de besluitvormingsprocedure wat mijzelf betreft is geweest. Ik heb steeds gezegd, dat wanneer je zo'n ingrijpende aantasting in het landschap moet plegen, je dan heel goed moet overwegen of je niet kunt komen tot een bundeling. Bij west en bij oost was sprake van een aantasting. Het is niet nodig om alles weer te herhalen. Bij bundeling kom je uit op oost. Ik heb van meet af aan gezegd, dat ik absoluut tegen een autosnelweg op oost bent. Vorige week hebben wij een variant besproken waarvoor ik had getekend. Wij vonden allen dat Limburg, dat zozeer aandrang op een snelweg, gehonoreerd zou moeten worden. Ik ± en meer leden van het kabinet ±

had doorslaggevende bezwaren tegen een autosnelweg op oost. Dat is echt een hele brute ingreep in het landschap. Van daaruit zijn wij gisteren gekomen tot het compromis, waarvoor ik mij niet schaam. Het is een goed compromis, waarbij wij met elkaar gekozen hebben voor een tracé voor een autosnelweg op de westoever. Tegelijkertijd is het een tracé dat zoveel mogelijk aansluit bij de meest milieuvriendelijke variant uit de MER. Het compromis bond zowel de een als de ander, het bracht zowel de een als de ander een stukje vreugde en wellicht een stukje teleurstelling.

Ik denk dat het goed is dat wij ons realiseren dat het in dit kabinet gebruikelijk is, dat wij goed en open praten over die zaken die ons binden en die ons scheiden. Als wij constateren dat er zaken zijn die ons scheiden, dan proberen wij elkaar te bereiken. Het is in dit paarse kabinet een gegeven, dat wij zoveel mogelijk naar buiten komen met één standpunt dat door iedereen te verdedigen is. Het gaat hier om een standpunt dat door mij volledig te verdedigen is.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij de **interpellatie over de besteding van de belastingmeevallers**, te weten:

- de motie-Rosenmüller over het corrigeren van een eventueel in 1995 optredende scheefgroei in het inkomensbeeld (24105, nr. 1).

In stemming komt de motie-Rosenmüller (24105, nr. 1).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de SP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend bij de behandeling van de **brief inzake de Rijksweg A73**, te weten:

- de motie-Reitsma/Verbugt over een autosnelweg op de oostoever (23772, nr. 7);

- de motie-Rosenmüller over verdubbeling en elektrificatie van het spoortracé Roermond-Nijmegen (23772, nr. 8).

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Rosenmüller stel ik voor, zijn motie op stuk nr. 8 (23772) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Schutte** (GPV): Mijnheer de voorzitter! Tijdens de discussie het vorige jaar over de A73 heeft mijn fractie laten blijken, geen overwegend bezwaar te hebben tegen de A73 op de oostoever. Blijkens het regeringsstandpunt dat nu op tafel ligt, is een van de conclusies van de regering dat er sprake is van een gering voordeel uit een oogpunt van natuur en milieu bij een keuze voor de aanleg van de A73 op de westoever. Aan dat geringe voordeel tillen wij zwaar, onder één voorwaarde, namelijk dat dit voordeel ook op termijn houdbaar is. Dit heeft de regering desgevraagd naar onze overtuiging niet aannemelijk gemaakt.

De planologische ontwikkelingen op de oostoever zijn legitiem aan de gang en kunnen, zoals de ervaring leert, niet op korte termijn worden stopgezet als de plannen van de centrale overheid veranderen. Bovendien stimuleren de aanvullende maatregelen die nu op de oostoever worden genomen, hoe noodzakelijk zij ook in het totale kader zijn, de ontwikkelingen op de oostoever op zichzelf al. De minister van Verkeer en Waterstaat heeft erkend dat onze vrees voor een roep om een tweede snelweg op de oostoever in een later stadium niet helemaal ongerechtvaardigd is. Dit kan betekenen dat een keuze voor een gering voordeel voor natuur en landschap nu leidt tot een grotere inbreuk op natuur en landschap later. Dat risico willen wij niet nemen. Daarom blijven wij bij ons aanvankelijke oordeel dat de oostvariant de minst schadelijke oplossing betekent voor een allerwegen erkend probleem.

□

De heer **Van den Berg** (SGP): Mijnheer de voorzitter! De A73 plaatst niet alleen het kabinet maar ook de Kamer voor een moeilijke afweging. De SGP-fractie heeft in het verleden een- en andermaal aangedrongen op een zorgvuldige heroverweging van de aanvankelijke voorkeur voor de oostelijke variant. Zij heeft dit gedaan vanwege de ingrijpende gevolgen van deze keuze uit een oogpunt van financiën en natuur en landschap, zonder dat zij daarmee overigens in dat stadium een definitief oordeel over de westelijke variant heeft uitgesproken.

Deze heroverweging heeft plaatsgevonden en heeft het kabinet geleid tot het voorstel voor een westelijke variant. Deze variant heeft naar ons oordeel duidelijke voordelen op het punt van financiën en natuur en milieu, maar is uit een oogpunt van verkeersafwikkeling wellicht niet de optimale variant. Niettemin ± en daarin volgen wij de minister van Verkeer en Waterstaat ± kan deze variant uit een oogpunt van verkeersafwikkeling als een acceptabele oplossing worden aanvaard.

Zorg heeft mijn fractie over het antwoord op de vraag of op termijn niet zal blijken dat deze oplossing niet de optimale is geweest en dat wij uiteindelijk het risico lopen een schijnwinst geboekt te hebben. Deze zorg heeft de regering niet geheel kunnen wegnemen. Zij heeft echter duidelijk gemaakt dat er op dit moment onvoldoende redenen zijn om aan te nemen dat deze ontwikkeling zich zal voordoen. Zekerheid daarover kan nu niet worden verkregen.

Voorzitter! Na zeer zorgvuldige afweging heeft mijn fractie dan ook de conclusie getrokken dat de westelijke variant voor ons een acceptabele oplossing vormt. Wij hebben dus onvoldoende reden om van het regeringsstandpunt af te wijken. Wij zullen de motie van het CDA niet steunen.

In stemming komt de motie-Reitsma/Verbugt (23772, nr. 7).

□

De **voorzitter**: De heer Reitsma verlangt hoofdelijke stemming over de motie.

Vóór stemmen de leden: Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hirsch Ballin, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Janmaat, De Jong, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Korte, Korthals, Lansink, Leerkes, Mateman, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Nijpels-Hezemans, Reitsma, Remkes, Van Rey, Rijpstra, Van Rooy, Schutte, Schuurman, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Van der Stoel, Terpstra, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, O.P.G. Vos, Vóór te-Droste, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Weisglas, Van Wingerden, Wolters, Zonneveld, Van Ardenne-van der Hoeven, Beinema, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Boers-Wijnberg, Bolkestein, Boogaard, Brinkman, Bukman, Van de Camp, Cherribi, Cornielje, Dankers, Dees, Deetman, Van den Doel, Doelman-Pel, Van Erp, Esselink, Essers, Gabor en Van Heemskerck Pillis-Duvekot.

Tegen stemmen de leden: Van Heemst, Hoekema, Houda, Huys, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, De Koning, Lambrechts, Liemburg, Marijnissen, Middel, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Roethof, Rosenmeijer, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Sipkes, Stellingwerf, Sterk, Swildens-Rozendaal, Van Traa, Valk, Ter Veer, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspaget, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, Vreeman, Wallage, Van Walssem, Van Waning, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Woltjer, Van Zijl, Zijlstra, Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Augusteijn-Esser, Bakker, Van den Berg, Van den Bos, Van Boxtel, M.M. van der Burg, De Cloe, Crone, Van Dijke, Dijksma, Dijksman, Dittrich, Duivesteijn, Fermina, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf en Groenman.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de motie met 71 tegen 70 stemmen is aangenomen.

Het woord is aan de heer Heerma.

De heer **Heerma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Gezien de uitslag van de stemming over de motie-Reitsma/Verbugt, die u zojuist bekend maakte, ga ik ervan uit dat het kabinet die motie uitvoert. Ik zou er prijs op stellen dat het kabinet de Kamer

schriftelijk laat weten of dat de juiste veronderstelling is, en dat wil bevestigen. Het kabinet komt morgen bijeen. Ik zou het op prijs stellen die brief van het kabinet, met het antwoord op mijn vraag, vóór het weekend te ontvangen.

Ik zou de voorzitter van de Kamer willen vragen, deze brief van de regering voor dinsdagmiddag te agenderen.

De **voorzitter**: Allereerst zijn er een aantal opmerkingen gemaakt die richting het kabinet gaan.

Het woord is aan de minister van Verkeer en Waterstaat.

Minister **Jorritsma-Lebbink**:

Voorzitter! Zoals de heer Heerma terecht constateerde, is er morgen kabinetsberaad. Het is gebruikelijk dat een aangenomen motie even in het kabinet komt; u krijgt daarover bericht.

De **voorzitter**: Ervan uitgaande dat er een brief zal komen, zal de brief, zo stel ik de Kamer voor ± dat was het tweede verzoek van de heer Heerma ± zo nodig toegevoegd worden aan de agenda van dinsdag.

De heer **Heerma** (CDA): Voorzitter! Mag ik een toezegging van het kabinet, dat wij die brief vóór het weekend ontvangen?

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Eerlijk gezegd zou ik niet weten, waarom dat niet zou kunnen. Het is gebruikelijk dat wij zo snel mogelijk reageren op moties.

De heer **Heerma** (CDA): Voorzitter! Gezien het onderwerp dat wij nu behandeld hebben, wil ik graag een expliciete toezegging.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Zo langzamerhand heb ik het gevoel dat wij het sneller kunnen dan u. Wij zullen dat morgen zien.

De heer **Heerma** (CDA): Voorzitter! Als dat een toezegging inhoudt, ben ik tevreden.

De heer **Wallage** (PvdA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij uw terechte opmerking dat "zo nodig" de brief aan de kameragenda wordt toegevoegd, want het lijkt mij dat wij de inhoud van de brief moeten kennen, om te beoordelen of er nog over gesproken moet worden.

voorzitter

De **voorzitter**: U heeft de woorden "zo nodig", althans de reden waarom ik die gebruikt heb, correct weergegeven.

Sluiting 17.11 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. twee koninklijke boodschappen, ten geleide van de volgende voorstellen van (rijks)wet:

Bijzondere bepalingen in verband met de vernieuwing van het openbaar bestuur in de provincie Rotterdam (Wet bijzondere bepalingen provincie Rotterdam) (24087);

Wijziging van de Wet individuele huursubsidie en wijziging van de wet van 21 juni 1989 tot aanpassing van de Wet individuele huursubsidie naar aanleiding van de voorstellen van de commissie tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting (24091).

Deze koninklijke boodschappen, met de erbij behorende stukken, zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. een brief van de Directeur van het Kabinet der Koningin, met de mededeling, dat Hare Majesteit de haar door de Staten-Generaal toegezonden voorstellen van (rijks)wet, gedrukt onder de nummers 22604, 23763, 23814, 23832, 23834, 23900-III, 23900-VI, 24003, 24004, 24005, 24007, 24008, 24009, 24010, 24011, 24012, 24013, 24015, 24016 en 24019, heeft goedgekeurd.

De voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

3. twee brieven van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de mededeling, dat zij in haar vergadering van 28 februari 1995 de haar door de Tweede Kamer toegezonden voorstellen van wet, gedrukt onder de nummers 23577, 23764, 23826, 23833 en 23900-IV, heeft aangenomen.

De voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

4. een brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van een

verslag over de splitsing van de Nederlandse Omroepprogramma Stichting in een Nederlandse Omroep Stichting en een Nederlandse Programma Stichting (23968, nr. 5).

Deze brief is al gedrukt en rondgedeeld;

5. de volgende brieven:

een, van de minister van Binnenlandse Zaken, ten geleide van het rapport over het Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie (LSOP);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van het eindrapport over de aanbevelingen die de Raad voor de luchtvaart gedaan heeft in zijn rapport over het EI-AI-ongeval;

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het eindadvies "Werk op maat" van de Nationale commissie chronisch zieken i.v.m. de adviesaanvraag ZW/WAO/AAW;

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van een kopie van het ministeriële besluit van heden inzake de (gewijzigde) taakverdeling tussen de minister en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies ter afdoening en niet te drukken.